

GŁOS NARODU

NR. 73. — ROK XXXV.		REDAKCJA, ADMINISTRACJA i DRUKARNIA: KRAKÓW, ULICA SW. KRZYŻA L. 11.			
W T O R E K		KONTO CZEKOWE P. K. O. WARSZAWA 140.055. — KONTO CZEKOWE P. K. O. KRAKÓW: 401.099.			
13. MARCA 1928.		Przedpłata wynosi:		W Krakowie:	Na całym obsz. Państwa polsk. z przesyłką pocztową
		z odnośzeniem	bez odnośzenia	Z e r a n o w a	Przedpłata zniżona dla nauczycielstwa ludowego
		5.00 zł.	4.50 zł.	8.50 zł.	4.50 zł.
TELEFONY: REDAKCJA NR. 190. — ADMINISTRACJA NR. 3344. — DRUKARNIA NR. 3344 i 4406					

Wybory do Senatu Rzeczypospolitej.

Wyniki wyborów do Senatu w Krakowie

Wczorajsze wybory do Senatu z miasta Krakowa odbywały się przy słabej frekwencji wyborców. W Komisjach obwodowych nie tylko nie było ścisłu, ale nierzadko upływała jedna minuta i druga, a do urny nikt się nie zjawił. Na obniżenie udziału w wyborach senackich wpłynęła oczywiście w dużym stopniu mroźna pogoda, a przedpołudniem także zadymka śnieżna, jednak działał i pewien hamulec polityczny. Wobec wyjątkowych praw nowo wybranego Sejmu w zakresie rewizji Konstytucji urabia się opinia (napewno nie słuszną), że Senat nie odegra ważniejszej roli. Trzecią wreszcie przyczyną abstynencji wczorajszej wyborców była reakcja psychiczna i nerwowa po ogromnym podnieceniu, jakiemu uległa masa wyborcza w dniu 4 bm.

Wybory sejmowe były wielkiem wyładowaniem gromadzonej od miesięcy energii i symbolizowały starcie główne między obozami politycznymi. Do drugiego starcia stanęli już wyborcy znużeni i walką wyborczą przesycaeni.

Wyniki z poszczególnych obwodów.

(W nawiasach podajemy dla porównania cyfry uzyskane przez poszczególne listy w wyborach do Sejmu).

- Obwód 1. Nr. 1 — 332, 2 — 100, 17 — 73, 25 — 155.
- Obwód 2 (Sławkowska): 1 — 318, 2 — 109, 17 — 39, 25 — 205.
- Obwód 3 (Szpitalna): 1 — 276, 2 — 119, 17 — 53, 25 — 294.
- Obwód 4 (Szewska): 1 — 322, 2 — 107, 17 — 40, 25 — 158.
- Obwód 5: Nr. 1 — 501 (429), Nr. 2 — 116 (210), Nr. 17 — 197 (430), Nr. 25 — 153 (205) gł.
- Obwód 6 (Kanonieca): 1 — 190, 2 — 77, 17 — 72, 25 — 166.
- Obwód 7. Nr. 1 — 275, 2 — 134, 17 — 71, 25 — 118.
- Obwód 8. Nr. 1 — 232, 2 — 102, 17 — 79, 25 — 120.
- Obwód 9. Nr. 1 — 318, 2 — 87, 17 — 27, 25 — 215.
- Obwód 10 (Garniecka): 1 — 407, 2 — 119, 17 — 61, 24 — 2, 25 — 232, 33 — 1. Uprawnionych 1387, głosowało 822.
- Obwód 11. Nr. 1 — 413, 2 — 131, 17 — 47, 25 — 202.
- Obwód 12. Nr. 1 — 323, 2 — 213, 17 — 38, 25 — 149.
- Obwód 13. Nr. 1 — 335, 2 — 139, 17 — 54, 25 — 190.
- Obwód 14 (Siemiradzkiego): 1 — 391, 2 — 109, 17 — 33, 25 — 190, 24 — 2.
- Obwód 15. Nr. 1 — 320, 2 — 135, 17 — 68, 25 — 209.
- Obwód 16. Nr. 1 — 459, 2 — 157, 17 — 53, 25 — 144.
- Obwód 17 (Długa): 1 — 359, 2 — 155, 17 — 108, 24 — 2, 25 — 132, 33 — 1. Uprawnionych 1246, głosowało 758.
- Obwód 18 (Krowoderska): 1 — 380, 2 — 173, 14 — 4, 17 — 51, 24 — 6, 25 — 174. — Uprawnionych 1415, głosowało 793.
- Obwód 19 (Pędzichów): 1 — 368, 2 — 132, 17 — 50, 25 — 328.
- Obwód 20 (Zacisze, Warszawska): 1 — 313, 2 — 148, 17 — 78, 25 — 171.
- Obwód 21. Nr. 1 — 287, 2 — 106, 17 — 111, 25 — 206.
- Obwód 22. Nr. 1 — 365, 2 — 104, 17 — 255, 25 — 144.
- Obwód 23 (Kopernika): 1 — 192, 2 — 83, 17 — 15, 24 — 1, 25 — 322.
- Obwód 24. Nr. 1 — 251, 2 — 156, 17 — 91, 25 — 173.

- Obwód 25 (Rakowicka): 1 — 308, 2 — 257, 25 — 11, 17 — 73, 24 — 7.
- Obwód 26. Nr. 1 — 308, 2 — 206, 17 — 53, 25 — 119.
- Obwód 27 (Lubomirskiego, Bosacka): Nr. 1 — 276 (511), Nr. 2 — 232 (392), Nr. 17 — 50 (134), Nr. 24 — 4 (75), Nr. 25 — 92 (106).
- Obwód 28 (Stradomska): 1 — 116, 2 — 77, 17 — 344, 25 — 103.
- Obwód 29 (Starowiślna, Zielona): 1 — 153 (310), 2 — 64 (158), 17 — 272 (574), 24 — 2 (19), 25 — 89 (160), 33 — 3. Uprawnionych 1137, głosowało 588.
- Obwód 30 (Dietlowska): 1 — 92, 2 — 63, 17 — 423, 25 — 30.
- Obwód 31 (Skateczna): 1 — 94, 2 — 156, 17 — 199, 25 — 133.
- Obwód 32. Nr. 1 — 70, 2 — 60, 17 — 509, 25 — 19.
- Obwód 33: (Wolnica Gazowa): Nr. 1 — 110 (132), Nr. 2 — 122 (183), Nr. 17 — 427 (761), Nr. 25 — 41 (56), Nr. 33 — 28 (163). Uprawnionych 1209, głosowało 731.
- Obwód 34 (Krakowska): 1 — 86, 2 — 115, 17 — 373, 25 — 101.
- Obwód 35 (Św. Wawrzyńca): 1 — 80, 2 — 124, 17 — 287, 25 — 13.
- Obwód 36 (Dajwór): 1 — 97, 2 — 129, 17 — 463, 25 — 31.
- Obwód 37 (Dietlowska): 1 — 79, 2 — 67, 17 — 451, 25 — 49.
- Obwód 38 (Św. Katarzyny): 1 — 60, 2 — 76, 17 — 258, 25 — 19.
- Obwód 39. Nr. 1 — 81, 2 — 59, 17 — 421, 25 — 18.
- Obwód 40. Nr. 1 — 52, 2 — 57, 17 — 449, 25 — 18.
- Obwód 41. Nr. 1 — 84, 2 — 32, 17 — 348, 25 — 32.
- Obwód 42. Nr. 1 — 31, Nr. 2 — 47, Nr. 17 — 355, Nr. 25 — 10.
- Obwód 43 (Ludwinów): 1 — 145, 2 — 578, 17 — 49, 25 — 57, 36 — 2. Uprawnionych 1228, głosowało 833.
- Obwód 44 (Zakrzówek): 1 — 159 (313), 2 — 344, 17 — 13, 25 — 72 (116).
- Obwód 45 (Dębniaki): 1 — 310 (570), 2 — 200, 17 — 32, 24 — 6, 25 — 122 (203); głosowało 58 proc. uprawnionych.
- Obwód 46 (Dębniaki) 1 — 309 (525), 2 — 219 (402), 17 — 52, 25 — 86 (122).
- Obwód 47. Nr. 1 — 366, 2 — 332, 17 — 33, 25 — 115.
- Obwód 48. Nr. 1 — 277, 2 — 315, 17 — 86, 25 — 86.
- Obwód 49. Nr. 1 — 135, 2 — 237, 17 — 14, 25 — 51.
- Obwód 50 (Anczyca, Ks. Józefa): 1 — 147, 2 — 195, 17 — 4, 25 — 61. — Uprawnionych 699, głosowało 411.
- Obwód 51 (Czarna Wieś): 1 — 206, 2 — 421, 17 — 26, 25 — 70.
- Obwód 52 (Nowa Wieś): 1 — 218, 2 — 237, 17 — 10, 25 — 140.
- Obwód 53. Nr. 1 — 343, 2 — 304, 17 — 50, 25 — 107.
- Obwód 54 (Łobzów): 1 — 127, 2 — 225, 17 — 9, 25 — 104.
- Obwód 55 (Towarowa): 1 — 262, 2 — 333, 17 — 29, 25 — 87.
- Obwód 56. Nr. 1 — 339, 2 — 400, 17 — 36, 25 — 179.
- Obwód 57 (Warszawskie): 1 — 228, 2 — 403, 17 — 7, 24 — 3, 25 — 56.
- Obwód 58 (Miodowa): 1 — 177, 2 — 383, 17 — 6, 24 — 2, 25 — 55.
- Uprawnionych 1033, głosowało 625.
- Obwód 59 (Mazowiecka): 1 — 184, 2 — 415, 17 — 19, 25 — 73.
- Obwód 60. Nr. 1 — 124, 2 — 297, 17 — 3, 25 — 13.
- Obwód 61 (Płaszów) 1 — 199, 2 — 276, 17 — 5, 25 — 23. Uprawnionych 1087, głosowało 513.

- Obwód 62. Nr. 1 — 129, 2 — 371, 17 — 100, 25 — 78.
- Obwód 63. Nr. 1 — 149, 2 — 245, 17 — 287, 25 — 56.
- Obwód 64. Nr. 1 — 234, 2 — 216, 17 — 236, 25 — 124.
- Obwód 65. Nr. 1 — 218, 2 — 128, 17 — 335, 25 — 37.
- Obwód 66 (Salinarna): 1 — 199 (301), 2 — 257 (387), 17 — 183, 25 — 51 (66).
- Obwód 67: 1 — 192, 2 — 275, 17 — 61, 24 — 3, 25 — 45.
- Obwód 68 (Lwowska): 1 — 199, 2 — 162, 17 — 249, 25 — 51.
- Obwód 69. Nr. 1 — 234, 2 — 191, 17 — 178, 25 — 61.
- Obwód 70. Nr. 1 — 235, 2 — 426, 17 — 50, 25 — 41.

Ogólne wyniki z m. Krakowa.

We wszystkich 70 obwodach krakowskich uzyskały listy:

Nr. 1 — 15.936 głosów, Stanowi to 58 proc. z 27.583 głosów, które padły na tę listę przy wyborach do Sejmu.
 Nr. 2 — 13.389 głosów (57 proc. — 23.369)
 Nr. 3 — 5 głosów.
 Nr. 14 — 25 głosów.
 Nr. 17 — 10.012 gł. (51 proc. — 18.833).
 Nr. 24 — 136 głosów.
 Nr. 25 — 7.565 głosów (68 proc. — 11.224).
 Nr. 33 — 445 głosów.

Uprawnionych do głosowania 83.047, głosowało 47.413, unieważniono 174 głosów.

Dla orientacji podajemy charakter partyjny najważniejszych list: Nr. 1 — Bebe (rządowa) Nr. 2 — P. P. S., Nr. 3 — Wyzwolenie, Nr. 10 — Stapińszczycy, Nr. 14 — Stronnictwo chłopskie, Nr. 17 — Syjoniści, Nr. 24 — Związek Ludowo-Narodowy, (Blok Kat.-Narod.), Nr. 25 — Polski Blok Katolicki (Ch. D., Piast), Nr. 33 — Aguda, Nr. 30 — Unja.

Spokojny przebieg wyborów.

Warszawa. (PAT.) Godz. 20 i pół. Według wiadomości otrzymanych dotychczas niemal z wszystkich okolic kraju przebieg wyborów na całym terenie Polski był zupełnie spokojny. Porządek nigdzie nie został zakłócony. Zainteresowanie na ogół słabe. Udział głosujących waha się średnio około 50-60 proc. Nikły udział głosujących wyborców tłumaczony jest głównie panującymi mrozami i śnieżycami. Jedynie w województwie śląskim frekwencja jest wyjątkowo duża i dochodzi w niektórych obwodach do 100 proc. W kilku obwodach gdzie głosowanie zakończono wyjątkowo wcześniej np. w Jaworzynie, powiat cieszyński, na 580 uprawnionych do głosowania oddano 578 głosów. Również w Koniakowie, powiat

cieszyński, na 403 uprawnionych, głosowało 402.

Agitacja stronnictw jest niezwykle słaba. jedynie na terenie województwa pomorskiego dość żywo agitują Niemcy, nawołując robotników do głosowania na listę Nr. 18 (mniejszości narodowe).

W Stanisławowie celem umożliwienia starci kobietom dostania się do lokali wyborczych, starostwo(!) zorganizowało w poszczególnych miejscowościach środki lokomocji. Na ogół należy stwierdzić, że frekwencja przy urnach wyborczych na terenie całego państwa w godzinach popołudniowych wzmożła się widocznie pod presją czynników bardziej uświadomionych.

WARSZAWA.

Warszawa ze 102 okręgów. Nr. 1 — 20.814, 2 — 5.608, 13 — 7.352, 18 — 14.051, 24 — 13.968, 33 — 5.858.

WARSZAWA — 205 OBWODÓW.

- Nr. 1 — 50.892 głosów.
- Nr. 2 — nie jest ustalone.
- Nr. 13 — 16.342 głosów.
- Nr. 14 — 23.695 głosów.
- Nr. 24 — 32.855 głosów.

ŁÓDŹ.

Łódź. (Częściowe wyniki). Nr. 1 — 7.322, 2 — 10.058, 18 — 6.486, 24 — 555, 25 — 2.423, 44 — 2.708, 37 — 3.240.
 Łódź - m. Nr. 1 — 29.739, 2 — 46.804, 18 — 22.751, 24 — 1507, 25 — 10.511, 33 — 10.650, (kom.) 37 — 26.117.

ŁÓDŹ — 193 OBWODÓW.

- Nr. 1 — 28.218 głosów.
- Nr. 2 — 43.723 głosów.
- Nr. 18 — 22.011 głosów.
- Nr. 24 — 1.833 głosów.
- Nr. 25 — 10.420 głosów.
- Nr. 33 — 10.420 głosów.
- Nr. 37 — 25.108 głosów.

TORUŃ — WSZYSTKIE OBWODY.

- Nr. 2 — 2.293 głosów.
- Nr. 7 — 2.933 głosów.
- Nr. 18 — 1.813 głosów.
- Nr. 21 — 97 głosów.
- Nr. 24 — 5.333 głosów.

KATOWICE (WYNIKI PROWIZORYCZNE):

- Nr. 1 — 9.400 głosów.
- Nr. 2 — 2.597 głosów.
- Nr. 18 — 17.064 głosów.
- Nr. 37 — 6.324 głosów.

REZULTATY WYBORÓW NA POMORZU.

Prowizoryczne obliczenia z trzech okręgów pomorskich:
 Nr. 2 — 15.724 głosów.

- Nr. 7 (N. P. R.) — 37.114 głosów.
- Nr. 21 (sanacja) — 23.069 głosów.
- Nr. 24 (Katol. Nar.) — 41.279 głosów.
- Nr. 18 (Niemcy) — 23.069 głosów.
- Lista Nr. 25 została w woj. pomorskiem unieważniona.

LUBLIN.

Wynik głosowania z 962 obwodów (pro wizoryczne): Nr. 1 — 10.182 (2 m.), 2 — 9.020 (2 m.), 10 — 5.466 (1 m.), 18 — 6.988 (1 m.), 24 — 4.715 (1 m.).

OSWIECIM.

Oświęcim. (PAT.) Głosowało 2780 osób. Lista Nr. 1 — 982, 2 — 840, 17 — 721, 25 — 165 gł.

ZAKOPANE.

Zakopane. (PAT.). Okręg 43: Lista Nr. 1 545, Nr. 2 — 264, Nr. 3 — 9, Nr. 14 — 13, Nr. 17 — 108, Nr. 24 — 28, Nr. 25 700, Nr. 30 — 2.

Zakopane. (PAT.) Uprawnionych do głosowania było 4378, z tego głosowało 2075, unieważniono 6. Głosowało zatem około 46 proc. uprawnionych.

WIERZCHOSŁAWICE.

Tarnów. Okręg 45: Wieś Wierzchosławice List Nr. 1 — 178, Nr. 25 133, Nr. 2 — 38, Nr. 3 — 7.

Lwów - m. Nr. 1 — 21.865, 2 — 7.627, 17 — 22.266, 18 — 6.582, 24 — 9.320.

Wilno, Częściowe wyniki. Nr. 1 — 3.067, 18 — 1.976, 24 — 394, 2 — 361, 40 — 713.

Lublin miasto. Całość. Nr. 1 — 6.823, 2 — 5.923, 13 — 3.063, 18 — 458, 25 — 158, 33 — 2.629, 24 — 4.485.

Ostrzeszów — 38 obwodów. Ważnych głosów oddano 8072. Nr. 2 — 298, Nr. 7 — 1081, Nr. 18 — 924, Nr. 21 — 707, Nr. 24 — 1288, Nr. 25 — 3577, Nr. 30 — 199.

SLABA FREKWENCJA PRZY WYBORACH Z POWODU MROZU.

Do słabej frekwencji przy wyborach do Senatu przyczyniły się obok innych względów wielkie mrozy i zadymki, panujące w Rzeszowie. Po wsiach ludzie nie mogli się dostać do lokalów wyborczych. Na kresach wschodnich panuje

niebывały mróz. W Pińszczyźnie notowano 15 stopni zimna.

SOCJALIŚCI NIEMIECCY GŁOSOWALI NA 18.

Tezew. (PAT.) Według doniesień pism gdańskich socjaliści niemieccy na Pomorzu oddać mieli głosy na listę mniejszości narodowych 18.

MYDŁO do go-
lenia „**TLEN**“ jakością dorównuje naj-
lepszym mydłom
zagranicznym.

Wypowiedzenia traktatu handlowego z Polską

ŻADA AUSTRIA DOLNA.

Wiedeń. (PAT.) Dzienniki wiedeńskie podają, że stan rokowań celnych polsko-austriackich jest nadal niepomyślny. W sobotę odbyły się w Wiedniu narady czynników miarodajnych w sprawie kroków przedsięwzięć się mających w sprawach celnych.

Dolno-austriackie stowarzyszenia przemysłowców powzięły rezolucję wzywającą rząd

austriacki do wypowiedzenia traktatu handlowego z Polską i zastosowania najostrejszych zarządzeń retorsyjnych mających wykazać, że koła gospodarcze Austrii nie przywiązują większej wagi do traktatu, który nie uwzględnia austriackich interesów eksportowych i który stał się czczą formułką.

Zakończenie sesji Rady Ligi Narodów

Genewa. (PAT.) Rada Ligi Narodów zakończyła w sobotę wieczorem 49-tą pracowną sesję, na której przewodniczył obradom przedstawiciel Kolumbji Urrutia. Na ostatnim posiedzeniu rozpatrywana była sprawa incydentu w St. Gotthard. W imieniu komitetu trzech złożonego z przedstawicieli Holandji, Chilli i Finlandji przedstawił sprawozdanie Blockand. W sprawozdaniu tem podkreślone jest przede wszystkim poważne znaczenie sprawy. Następnie zaś oświadczył on, że koniecznym jest uzyskanie dodatkowych informacji od rządu węgierskiego. ów dodatkowy materiał komitet rozpatrzy na posiedzeniu, które w tym celu będzie zwołane i o ile okaże się to wskazane.

wyśle na miejsce rzeczoznawców należących do personelu organu Ligi Narodów. Ostateczny raport komitetu trzech złożony będzie Radzie przed sesją ozerwoową. Przedstawiciele Rumunii, Jugosławji i Czechosłowacji jak również generał Panofis w imieniu Węgier zaakceptowali powyższe sprawozdanie. Przedstawiciel Węgier oświadczył przytem, że władze węgierskie dopomagać będą rzeczoznawcom Ligi Narodów w ich zadaniach.

Po złożeniu tych oświadczeń Rada Ligi Narodów przyjęła jednogłośnie sprawozdanie zatytułowane ku ogólnemu zadowoleniu jedną z najdłuższych spraw, które kiedykolwiek miały miejsce.

Przypuszczenia i pogłoski o rządzie

Warszawa. (Tel. wł.) Prasa zajmuje się pogłoskami na temat jaki będzie stosunek rządu do przyszłego Sejmu „Epoka“, będąca organem Partji Pracy, oświadcza się za utworzeniem większości rządowej, złożonej z jedyńki i Klubów polskiej lewicy. Współdziałanie z prawicą organ ten wyklucza.

Zdaje się, że przed zebraniem się Sejmu rządzą poważne, niezbyt jednak głębokie, zmiany w tonie rządu. Element parlamentarny będzie w nim więcej uwzględniony. Mówi się, że tekę sprawiedliwości obejmie jeden umiarkowany senator ze Wsch. Małopolski. Kto będzie następcą po p. Dobruckim, niewiadomo. Faktem jest, że rząd został zaskoczony sukcesami wyborczymi lewicy i dopiero szuka dróg wyjścia z sytuacji.

W niektórych kołach mówi się, że rząd będzie domagał się uchwalenia nowych pełnomocnictw. Wobec jednak stanowiska stronnictw poza jedyńką przedłużenie pełnomocnictw jest prawie wykluczone. Uchodzi za pewne, że obecny dekret prasowy przestanie obowiązywać.

DELEGACI S. U. P. U. P. BARTLA.

Warszawa. (PAT.) Dnia 10 bm. p. wicepremier Bartel przyjął delegację stowarzyszenia urzędników państwowych oraz ogólnego zrzeszenia związków i stowarzyszenia urzędników państwowych w osobach pp. Stypińskiego, Zielińskiego, Sasowskiego, Kwiatkowskiego, Kozłowskiego i Sikorskiego w sprawie projektu rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o państwowej służbie cywilnej. Delegacja przedstawiła p. wicepremierowi ogólne uwagi dotyczące wspomnianego projektu, zaś szczegółowy zobowiązała się przedstawić na piśmie w ciągu dnia. P. Wicepremier oświadczył w zakończeniu konferencji, że zaznajomi się ze szczegółami poprawek, które mu zostaną przedstawione dla omówienia tych spraw zaprosi delegację na ponowną konferencję w najbliższy poniedziałek.

„PRZEDWYBORCZY“ POŻAR W ŁUCKU.

Łuck. (PAT.) Ubiegłej nocy wybuchł pożar w gmachu poczty i telegrafów, przyczem uszkodzona została centrala telefoniczna. Połączenia telefoniczne i telegraficzne zostały przerwane. Władze bezpieczeństwa prowadzą energiczne dochodzenia celem wykrycia sprawców podpalenia. Zwraca uwagę fakt, że jest to drugi z kolei pożar w przededniu wyborów, mianowicie w przeddzień wyborów do Sejmu w podobnych okolicznościach wybuchł pożar w gmachu mieszczącym biura Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem.

WYBORY DO RADY KOLEJOWEJ.

Warszawa. (Tel. wł.) Minister kolei Romoeki rozpisal wybory do Rady Kolejowej na czas pomiędzy 28 a 31 marca. Rada Kolejowa składa się z 77 osób.

Bitwa pod Grondami i Borowem.

Strategiczna sytuacja armji gen. Dankla. — Przygoda późniejszego premiera Skrzyńskiego. Przerwany przez artylerię rosyjską obiad sztabu dywizji.

I.

Z pamiętników gen. Tadeusza Rozwadowskiego drukujemy wielce zajmujący ustęp, w którym opisana jest samodzielnie i na własną rękę bez rozkazu z góry, stoczona przez gen. Rozwadowskiego bitwa pod Borowem i Grondami. Gen. Tadeusz Rozwadowski był wówczas dowódcą brygady artylerji, przydzielonej do dywizji gen. Kestranka w I armji austriackiej gen. Dankla. W chwili krytycznej objął dowództwo sił w zastępstwie dywizjonera. (Bitwą tą uzyskał gen. Rozwadowski najwyższe odznaczenie wojenne austro-węgierskie: order Marii Teresy).

W bitwie wziął udział między in. Krakowski pułk piechoty pod dowództwem pułkownika Puchalskiego.

W pamiętnikach swych generał kilkakrotnie wspomina nazwisko p. Al. Skrzyńskiego, późniejszego premiera, który — jako prosty ulan — przy nim pełnił służbę w oficerskim (Red.)

W samych początkach wieszania roku czterdnastego mieliśmy na froncie pierwszej armji austro-węg. pierwszej generała Dankla pod Lublinem jeszcze ciągle wrażenie zarysowującego się niechybnie zwycięstwa. Uchodziliśmy nas słuchy o walnym rozbiu nowańskich sił rosyjskich, otoczonych przez Niemców pod Szczytnem, biuletyny austro-węgierskiego naczelnego dowództwa opisywały korzystne postępy sąsiedniej czwartej armji generała Auffenberga, która rzekomo dokończyła już miała właśnie pięć korpusów rosyjskich generała Plehrwego pod Komarowem-Tyszowcami. A po fiasku zupełnym, osławionych band Kummera, przbywał narzeczcie pod Lublin wytrawny i pewny korpus niemieckiej landwery generała Woysza. Spodziewaliśmy się wszyscy, że teraz przyjdzie po kilkadniowej defenzywniej pauzie i na pierwszą armję kolej do energicznego ataku, że wyciągnąwszy najlepsze jednostki bojowe z rowów strzeleckich, i wzmocniwszy je całym korpusem niemieckim, ruszymy niebawem na eksponowane pod Opolem skrzydło znajdującej się przed nami armji rosyjskiej generała Everta, i że zepchnąwszy ją tym flankowym uderzeniem, zdolamy rozwinąć i rozbić już wówczas cały front przeciwników między średnią Wisłą a Bugiem. Nie mieliśmy najmniejszego wyobrażenia o niekorzystnym przebiegu rozgrywających się już wówczas walk o Małopolskę wschodnią, o zamierzonym przez gen. Conrada-Höltendorfa opuszczeniu nawet Lwowa, o tym załamaniu się u niego wszelkiej woli do szukania możliwego jeszcze całkiem rozstrzygnięcia, z powodu, iż wrażenia nieudanych, bo nadto skomplikowanych manewrów trzeciej armji austriackiej gen. Brudermanna zaważyły zbyt bezpośrednio na wrażliwe i słabe nerwy szefa sztabu naczelnego komendy austro-węgierskiej!

Całkiem przez nas nieoczekiwanie skierowane nadszającego już niemieckiego korpusu gen. Woysza, poza naszym frontem ku wschodowi, celem wsparcia „zagrożonego podobno“ prawego skrzydła austriackiej pierwszej armji, było więc wobec tych uzasadnionych nadziei bardzo wielkiem dla nas rozczarowaniem. Przeczując poczęliśmy, że poza dotychczasowymi tak optymistycznymi biuletynami, kryć się musi jakaś niezmana, a złowroga prawda, przestaliśmy wierzyć intencjom naczelnego dowództwa, a i niejedno słowo uzasadnionej krytyki ożwało się niebawem, gdy w dodatku opublikowano jeszcze wyraźny zakaz wszelkich agresywnych poczynań. Kazano nam nawet „wyprostować“ linje naszego oporu i ograniczyć je wyłącznie do południowego brzegu rzeczki Chodla, przez co wypadło opuścić kilka korzystnie wysuniętych pozycji, położonych po drugiej stronie tejże rzeczki.

Spowodowano tem przede wszystkim bardzo poważne obniżenie ogólnego nastroju moralnego, które objawiło się przede wszystkim w sławetnej grupie Kummera, gdzie wobec zarządzeń tak jawnie defenzywnych, zaczęły się nów powtarzać coraz częściej lokalne „uchodzenia“ tych małowartościowych oddziałów.

Musiłem przeto podwoić ezujność moich baterji, pilnujących tych właśnie odcinków i dla otrzymania ścisłych wiadomości, wysłałem tam wolontariusza, Aleksandra hr. Skrzyńskiego, zastępującego wówczas mego oficera ordynansowego, późniejszego polskiego premiera, który pełnił wówczas służbę w mundurze prostego ulana, nawet bez odznak podoficerskich. Poleciłem mu odejść do baterji stojących pod wsią Gdowem i przekonać się o moralnym stanie brygady węgierskiego landzturnu, przysłanej nam pod Chodel, a ochrzczonej mianem „setnej“. Przytrafiła mu się wówczas bardzo oryginalna przygoda której o mało życiem nie przypłacił. Podejrziwi i wystraszeni Madziarzy, zobaczywszy, że prosty ulan wypytuje o sytuację, a przytem okazuje wyższe wojskowe wiadomości, zdecydowali, że jest on niechybnie szpiegiem i gotowali się w najlepsze do tego, aby go powiesić. Sześciem, że na skutek moich telefonicznych zapytań, czemu Skrzyński nie powraca, zdołał go nasz dywizjon artylerji jeszcze na czas odszukać i oswobodzić. Ten fakt charakteryzuje nerwowy nastrój, jaki wówczas panował w gorszych oddziałach i spowodował później tyle niesprawiedliwych egzekucyj na podstawie najbliższych i zupełnie bezsensownych podejrzeń, a niemniej charakterystycznym jest fakt, że po wyjaśnieniu nieporozumienia bynajmniej nie zwrócono Skrzyńskiemu zabranych mu wtenczas pieniędzy. Wkrótce potem został on mianowany starszym wachmistrzem i odznaczony dużym medalem srebrnym za waleczność, okazaną już kilkakrotnie przedtem w chwilach poważnego niebezpieczeństwa.

Tymczasem pomimo mojego gorącego protestu, wykonano nakazane stanowczo przez wyższe dowództwo zupełne opóźnienie dominującego wzgórze pod Adelinem. Skorzystali z tego skwapliwie obserwatorzy rosyjscy i zajęli ten punkt, zyskując przez to pełny i wygodny widok również i na tyły frontowych pozycji austriackich, szczególnie w kierunku na Radlin i Ratoszyn, gdzie mieścił się sztab 12. dywizji oraz główne siły jej odwodów. O rana dnia 3 września skonstatowaliśmy, tak samo zresztą, jak i moi artylerysty obserwatorzy, znacznie wzmożony ruch u Rosjan, a przede wszystkim powolne, lecz konsekwentne wzmocnianie ich grup, wysuniętych w okolice Wmy Trzebińskiej i Borowa, przez bezustanny napływ pojedynczych ludzi, tak zwane u nich „nankranianie“. To też wróciwszy dnia 4 sierpnia w południe na obiad do sztabu dywizji w Radlinie, wyraziłem odrazu przekonanie, że Rosjanie przygotowują na najbliższe zapewne już chwile, większą akcję zaczepną, i że nie omisszają poprzedzić je ostrzeliwaniem sztabu, tak łatwym teraz dla nich do wykonania, dzięki dokładnej obserwacji z owego wzgórza pod Adelinem. Lecz poczciwy dywizjoner gen. Kestranek zaciągnął bardzo stanowczo tak mnie, jak i swego szefa sztabu na obiad, przygotowany dla nas w budynku szkolnym, oświadczaając, że po zjedzeniu będzie jeszcze aż nadto czasu na dyskusję taktyczną, która jest i tak zupełnie jałową wobec tego, iż „najszerszy zakaz podejmowania jakiegokolwiek zaczepnej kontratakacji, wyklucza narazie wszelkie czynne zareagowanie z naszej strony“.

Gen. TADEUSZ ROZWADOWSKI.

Sukces Wisły w mistrzostwach ciężkoatletycznych.

ZDOBYŁA WSZYSTKIE MIEJSCA.

W niedzielę w sali „Sokoła“ krakowskiego odbyły się zawody ciężkoatletyczne o mistrzostwo okręgowe. Zgromadziły one bardzo wiele publiczności, dwa razy tyle, co ubiegłych lat. W zawodach brali udział zapaśnicy z Wisły, Ośrodka Wychow. Fizycznego i Legji. Wszystkie nagrody zdobyła Wisła. Jako specjalną atrakcję stanowił występ Zbyszka IV. Na sali zjawił się również Stanisław Zbyszko-Cyganiewicz, powitany owacyjnie przez zebranych.

WYNIKI. Waga musza: 1) Sworzeniowski (Wisła), 2) Wilczkowski (W.).

Waga kogucia: 1) Palusiński (W.), 2) Rydel (W.), 3) Jasiński (W.).

Waga piórkowa: 1) Grzybezyk (W.), 2)

Szczuciński (W.). Poza konkursem I miejsce Jawczyk (Ośrodek wych. fiz.).

Waga lekka: 1) Bajorek (W.), 2) Pawlikowski II (W.), 3) Morawa (W.). Poza konkursem III miejsce zdobył Malik (Ośr. wych. fiz.).

Waga średnia: 1) Jaworski (W.).

Waga półciężka: 1) Koperski (W.), 2) Masny (W.), 3) Zabiegaj (W.).

Waga ciężka: 1) Zbyszko IV. (W.).

Walka pokazowa między Zbyszkiem IV a Jaworskim zakończyła się na remis.

Sędziował Pawlikowski Franciszek.

ODWOŁANIE ZAWODÓW.

Wszystkie zapowiedziane na niedzielę zawody footballowe zostały z powodu niepogody odwołane.

FUNDUJMY

Zbiorowe lub pojedyncze cegiełki na odnowienie wykupionych budynków pokościelnych św. Agnieszki w Krakowie z przeznaczeniem na zakład wychowawczy. Po wpłaceniu kwoty 200 zł także dowolnymi ratami każdy fundator otrzyma stosowne potwierdzenie a nazwisko jego wyrzeźbione na marmurowej płycie w kościele na wieczną rzecz pamiątkę, nadto ogłoszone zostanie w dziennikach.

Zgłoszenia do Komitetu odnowienia wykupionych budynków pokościelnych św. Agnieszki w Krakowie, ul. Dietla 30, lub przez Pocztaową Kasę Oszczędności na konto Komitetu Nr. 405.054.

Dalsza częściowo ufundowało „Wydawnictwo Ilustrowanego Kuriera codziennego“.

Co słycać w Krakowie?

Montaż wielkiego wzmacniacza telef. w Krakowie

DLA ROZMÓW WARSZAWA - GENEWA.

W głównym budynku pocztowym przy ul. Wielopole zamontowano w centrali telefonów zamiejscowych wzmacniacz, służący do wzmacniania rozmów telefonicznych Warszawy z Genewą. Tego rodzaju wzmacniacz buduje równi z stacją wiedeńską, tak, że po jego zamontowaniu rozmowy między Warszawą a Genewą będą się odbywały zupełnie prawidłowo

i bez żadnych niedomagań akustycznych. Zaznaczyć należy, że rozmowy telefoniczne Kraków — Wiedeń nie narażają obecnie na żadne przeszkody, a głos wychodzi bardzo wyraźnie i silnie. Ogólna ilość rozmów zamiejscowych z Krakowa jest bardzo znaczna, gdyż przekracza 1000 dziennie.

Projekt budowy centralnej targowicy.

Tradycja przedwojennych targów eksportowych.

Jak się dowiadujemy, w ostatnich czasie stała się znowu aktualną kwestja urządzenia wielkiej centralnej targowicy, mającej na celu wyeliminowanie z naszego rynku komisjonerstwa zgraniczonego, oraz ogulowanie cen na bydło i nierogaciznę wewnątrz kraju. O ile opinia fachowych sfer jest zgodna w urządzeniu tego rodzaju targowicy centralnej, o tyle są rozbieżne głosy gdzie ją wybudować: w Mysłowicach czy w Krakowie. Jak się zdaje, większość zainteresowanych czynników prze-

chyła się na stronę Krakowa, uważając, że urządzenia obecnej targowicy w Krakowie są już do tego zastosowane, tak że uzupełnienie tych urządzeń pod względem technicznym nie naraża na większe trudności. Posługiwanie się tym aparatem będzie dużo tańsze aniżeli wybudowanie nowej targowicy, temwięcej, że jeszcze przed wojną istniały w Krakowie targi eksportowe oraz potrzebne urządzenia jak np. t. zw. Revisionsstelle.

Budżet miejski na r. 1928/29.

Od kilku dni odbywają się w magistracie krakowskim posiedzenia Komisji budżetowej. Uchwalono Dz. I. Administracja ogólna wydatki, Dz. II. Majątek komunalny, Dz. III. Przedsiębiorstwa komunalne, Dz. IV. Spłata długów, Dz. V. Drogi i place publiczne, Dz. Va. Pomiaru i plany rozbudowy miasta, Dz. VI. Oświata, Dz. VII. Kultura i sztuka. Do Działu tego wchodzi po raz pierwszy budżet fundacji Włodzimierza z Jelitów Kraińskich Szolajskiej i Adama Starzy Szolajskiego na pomieszczenie zbiorów Muzeum Narodowego. Przy uchwaleniu tego Działu prezydent złożył członkowi Komisji budżetowej i Rady miej. drowi Alfredowi Szolajskiemu, siostrzeńcowi Zmarłej wyrazy podziękowania za obywatelskie stanowisko wobec Gminy m. Krakowa.

Następnie uchwalono Dz. VIII. Zdrowie publiczne, Dz. IX. Opieka społeczna, Dz. X. Popieranie rolnictwa, Dz. XI. Popieranie przemysłu i handlu, Dz. XII. Bezpieczeństwo publiczne, Dz. XIII „Różne“. Wydatki nadzwyczajne we wszystkich działach budżetu, następnie dochody i opłaty gminne, oraz budżety Zakładów i Przedsiębiorstw miejskich. Na ten obrady Komisji budżetowej ukończono.

Prezydium miasta wyznaczyło na wtorek 13, środe 14, czwartek 15 i piątek 16 posiedzenie Rady m. Krakowa. Na posiedzeniach będzie dyskutowany budżet gminy m. Krakowa, który to budżet był przedmiotem obrad komisji budżetowych w ostatnich dwóch tygodniach.

Dokształcający kurs polonistyczny.

urządzony staraniem Kuratorium krakowskiego dla nauczycieli języka polskiego szkół średnich ogólnodostępny odbędzie się w dniach 26—31 bm. w Krakowie. Wykłady teoretyczne objęli profesorowie Uniwersytetu Jagiellońskiego (I. Chrzanowski, J. Łoś, K. Nitsch, J. Rozwadowski), nadto prof. gimnazjalni (dyrektor K. Okrzeński, F. Bielak, A. E. Balicki, P. Jaworak, K. Szafranska, J. Wiśniowski); lekcje pokazowe w szkole przeprowadzą profesorowie krakowskich gimnazjów (Z. Klemensiewicz, Kropaczek, J. Piasecki, J. Piękoś, M. Stawarska).

W jedno popołudnie wystawioną będzie w teatrze „Egageta“ przez młodzież szkół krakowskich „Tragedja o polskim Scylurusie“ Jana Jurkowskiego w transkrypcji i reżyserji prof. A. E. Balickiego.

Ruch ludności w grudniu 1927.

W ciągu grudnia ub. r. zawarto w Krakowie małżeństw 125 (w listopadzie 186), w ten chrześcijańskich 83. Urodziło się żywo dzieci 344 (348), nieslubnych 75 (76), w czem z małżeństw żydowskich rytualnych 25 (23). Wśród żywo urodzonych było chłopców 187 (181). — W tym samym okresie czasu zmarło osób 305

(301), z czego miejscowych 210 (201). Liczba zmarłych w szpitalach wynosiła osób 169 (162). Z przyczyn śmierci najczęściej przypada na gruźlicę 47 i na choroby organiczne serca 43. — Wśród zmarłych było chrześcijan 247, w listopadzie 247.

Samobójstwo krakowskiego restauratora

W sobotę późnym wieczorem popełnił zamach samobójczy Bolesław Górski, współwłaściciel kawiarni Centralnej przy ul. Dunajewskiego. Denat wyjechał w towarzystwie trzech pań na Wolę Justowską, gdzie towarzystwo zabawiło się w kawiarni Sielanka. W pewnym momencie Górski wyjął rewolwer i strzelił do siebie w skroń. Śmierć nastąpiła momentalnie. Przyczyną zamachu miały być trudności finansowe, w jakie śp. Górski popadł w ostatnim czasie. Denat osierocił żonę i czworo dzieci. Samobójstwo znanego restauratora w mieście wywołało żywe poruszenie.

Poniedziałek 12-go: św. Grzegorza pap.

Wtorek 13-go: św. Krystyny.

Wtorek 13-go: Wschód słońca o godz. 5.59, zachód o godz. 17.41.

POWIEŚĆ „GŁOSU NARODU“. W dniu dzisiejszym rozpoczynamy druk francuskiej powieści egzotyicznej N. Roger p. t. „Książka, która zabija“. Barwne tło wschodnie oraz zajmująca akcja tej powieści zainteresuje niewątpliwie czytelników dziennika.

SKRADZIONO KUZIŃKĘ POŁOWĄ. Rudolf Pastor zgłosił w policji, że dnia 10 b. m. skradziono z otwartej sieni realności przy placu Dominikańskim L. 4 kuźnię połową na szkodę Komisowego Domu Handlowego, mieszczonego się w tym domu.

ZWIĄZEK POLEK BEZ SAMOWARU. P. Magdalena Waligórska doniosła do policji, że dnia 8 bm. skradziono samowar wartości 200 zł. na szkodę Związku Koła Polek w Rynku Głównym L. 9.

WŁAMANO SIĘ DO MIESZKANIA Fryderki Rotweinowej przy ul. Królewskiej L. 69 i skradziono walizkę z 830 zł., 2 pierścionki i torebkę srebrną ogólnej wartości 3.000 zł.

ARESZTOWANO Wawrzyńca Jawienia (lat 24), jako dalszego sprawcę kradzieży, z włamaniem, dokonanem w poprzednim miesiącu w składzie Zimetbauma przy ul. Brodzińskiego.

NAJWIĘKSZĄ SENSACJĄ DOBY OBECNEJ na estradzie koncertowej jest Chór Dońskich Kozaków im. Atamana Platowa, który tak w Europie, jak i Ameryce zdobył sobie entuzjastyczne przyjęcie prasy i publiczności. Zespół ten wystąpi w Krakowie tylko jeden raz, w przejeździe z Bukaresztu, a to we wtorek 13 bm. w Starym Teatrze.

Naprawa gobelinów Katedry wawelskiej.

Dotąd odnowiono 11 gobelinów z 16 i 17 w., pozostaje do naprawy jeszcze około 60 tkanin.

Korzystam z uprzejmości konserwatora metropolitalnego i kustosa Muzeum metropolitalnego w Krakowie ks. prof. Dr. Kruszyńskiego i pod jego kierownictwem zwiadam pracownię, przeznaczoną do naprawy gobelinów i zabytkowych tkanin, w Muzeum techniczno-przemysłowym przy ul. Smoleńsk. Poza koniecznymi materiałami, jak zwoje wełny gobelinowej, motki nitki złotych i srebrnych, frendzelki, galony — pozostałości starodawnych ornatów, oglądam w warsztacie szereg rozmaitych krosien i przyrządów do naprawy tkanin, obsługiwanych przez fachowe siły żeńskie. Za pierwszym wejściem do pracowni zwraca uwagę olbrzymich rozmiarów krosno, sięgające 6 m. długości, służące do mechanicznego nawijania i rozwijania wielkich gobelinów. Obok stoi równie potężny stół, do zsuwania i rozsuwania, na którym leżą rozłożone ornaty, wzięte niedawno z Katedry wawelskiej do naprawy. Krosna oraz wszelkie przyrządy wykonano z precyzją oraz dużym nakładem pracy w pracowni stolarskiej Muzeum techniczno-przemysłowego pod wytrawnym kierownictwem p. Padechowicza i p. Mytnika. Przechożąc do omówienia samej techniki naprawy gobelinów katedralnych dowiaduję się od Ks. prof. Kruszyńskiego, że stan ich był fatalny, a niszczenie dokonywało się w czasach przed ostatnim odnowieniem Katedry, kiedy to kościół nie był zabezpieczony od wilgoci, która powodowała rozkład i próchnienie wełny gobelinowej. W tym okresie a także i weselej naprawiano wprawdzie gobeliny i ornaty, jednak robili to ludzie niefachowi, używając nadto nieodpowiedniego materiału. Stąd też widzi się całe łaty poprawiane w miejsca zniszczone bez zachowania rysunku, nieraz bardzo misternego charakterystycznego dla gobelinów. Obecnie przeprowadza się naprawę fachowo, z niezwykłą starannością i uwagą. przy czem kładzie się cały nacisk, aby wymogom natury artystycznej stało się zadość. Jest to trudniada, by zwrócić uwagę na każdy niemal ścieg, na odpowiedni dobór i właściwą barwę wełny, na wierne oddanie dorobionej części rysunku według dochowanego fragmentu gobelinowego, na wymienianie zniszczonych nitki, słowem, by naprawa była przeprowadzona pod każdym względem należycie i gwarantowała długotrwałą konserwację gobelinów. Żmudną pracę restauracyjną ocenili należycie znawcy, uznając, że naprawa jest przeprowadzana fachowo i bez zarzutu.

Ze wyniki tej żmudnej a odpowiedzialnej pracy są tak dodatnie, to dużą zasługę należy przypisać kwalifikowanemu personalowi zajętemu w pracowni. Zespół pań-robotnic składa się z 5-ciu osób, z p. Pompein jako kierowniczką na czele. Odbyła ona fachowe studia w Wiedniu u bar. Karoliny Hagen, dalej w Paryżu w państwowej Szkole restauracji gobelinów i w Szkole haftów p. Perichon, wreszcie w Wenecji, gdzie dopełniała nauki u p. Pallieri Guerra i w Szkole Anity Mole lo Spagni. Do pomocy w Muzeum przemysłowym dobrała sobie utalentowane siły: p. Natalję Karkoszkównę, p. Felicję Kusiorównę, p. Marję Podolską i p. Zofję Ładzikową.

Naprawa gobelinów wawelskich w pracowni Muzeum Przemysłowego datuje się już od kilku lat. Od tego czasu odnowiono 11 gobelinów z 16 i 17 w., niektóre wielkich rozmiarów, zwłaszcza z prezbiterjum Katedry. Z naprawionych tkanin należy wymienić: gobelin biskupa Andrzeja Trzebieckiego z herbem Łabędź, dwa gobeliny bez herbów, gobeliny biskupa Małachowskiego, biskupa Zadzika i biskupa Gembińskiego, wspaniały gobelin renesansowy z lwiami głowami, gobeliny ze scenami biblijnymi i mitologicznymi, dalej ornat i dwie dalmatyki Anny Jagiellonki, ornat i dwie dalmatyki z zielonej lamy biskupa Trzebieckiego, ornat chiński (złotogłów) z początku 18 w. z chińskimi wzorami, kapa brokatowa fioletowa przetykana aksamiotnym sznureczkiem, czyli sznorką, kapa zielona z 18 w. po archi-prezbiterze kościoła Marjańskiego Ks. Łopackim, wspaniały ornat z altambasu (tkanina włoska o dwóch wysokościach) z koronkami z końca

15 i początku 16 w., kapa złota Batorego z haftem sznureczkowym, fioletowy ornat brokatowy z kwiatem granatu, ornat Batorego z herbem wilcze zęby i t. d. Do naprawy pozostaje jeszcze około 30 gobelinów i tyle zabytkowych ornatów z Katedry wawelskiej. Naprawa ich potrwa jeszcze dłuższy czas. Poza dorabianiem brakujących, czy też naprawą zbutwiałych części, gobeliny są wzmacniane zapomocą pasów i to bawelnianych, aby uchronić tkaniny przed zagnieżdzeniem załączków, które są obok wilgoci największym wrogiem gobelinów.

Nad właściwym doborem wełny gobelinowej i nitki złotych czy srebrnych czuwa dyr. Muzeum Przemysłowego p. inż. Thor, który po zakupno odpowiedniego materiału wyjeżdżał niedawno do Paryża i do Wiednia. Odpowiedzialną i żmudną pracą jest zdobywanie dodatków koniecznych do naprawy starodawnych tkanin. Poczynione w tym kierunku poszukiwania po klasztorach dały pomyślne wyniki, przy czem niektóre osoby darowały galony frendzle i adamaszki z 16 i 17 w. Nadto w pracowni Muzeum tką się galony, robota klocekowa, sporządza wiązane nitki sposobem macramé (na szpilkach) i t. d. Koszta materiału są bardzo wysokie; na pokrycie ich służy fundusz restauracji Katedry, pochodzący ze składek zarządów gmin i prywatnych osób. Fundusz ten, z którego są również restaurowane sarkofagi grobów królewskich maleje niemal z dnia na dzień, toteż dalsza wydatna ofiarność publiczna jest konieczna, o ile naprawa gobelinów, ornatów i sarkofagów ma być przeprowadzona w zupełności i przy zastosowaniu najlepszego, najtrwalszego materiału. Aby temperatura Katedry wawelskiej podnieść, a tem samem zapewnić konserwację tkanin,

Zarząd katedry projektuje zaprowadzenie w Katedrze ogrzewania.

Zaznaczyć należy, że pracownia Muzeum wykonuje również (nie dla celów zarobkowych) sztandary, jak n. p. ostatnio dla 5 p. sap. i dla Związku inwalidów w Gorlicach. Dyr. Thor ma zamiar urządzenia w Muzeum specjalnego warsztatu stolarskiego, gdzieby były naprawiane stylowe, zabytkowe meble przy ścisłym uwzględnieniu wymogów artystycznych, niezbędnych do restauracji obiektów sztuki.

sl.

Radio.

Program stacji radiowych.

Wtorek, dnia 13 marca 1298.

Kraków. (566). G. 12 Transmisja sygnału czasu, hejnalu z Wieży Marjańskiej, komunikatu lotniczo-meteorologicznego, oraz koncert płyt gramofonowych. 15 Transmisja komunikatów: meteorologiczny i gospodarczy. 16.40 Odczyt p. t.: „Wiek niebezpieczny u młodzieży“, wygl. dr. Leon Wachholz, prof. U. J., z cyklu: Pogadanka dla rodziców i wychowawców. 17.20 Transmisja z Katowic: Odczyt p. t.: „Śląsk i morze“, wygl. dyr. Wacław Olszewicz. 17.45 Transmisja z Warszawy. 19.05 Transmisja komunikatu rolniczego. 19.30 Transmisja opery „Madame Butterfly“ z Katowic. 22 Transmisja komunikatów z Warszawy. 22.30 Transmisja muzyki tanecznej z restauracji „Pavillon“.

Ruch wydawniczy.

„ANTENA POLSKA“ Nr. 4, przedstawia się nierniej interesująco niż poprzednie zeszyty sympatycznego „miesięcznika“, poruszającego obok zagadnień radiowych wszystkie bodej sprawy kulturalne i społeczne, mogące zainteresować inteligentnego czytelnika. Warto się zapoznać z miodem piśmem, wybijającem się na czoło nawet zagranicznych wydawnictw tego rodzaju, a będącym unikatem na naszym rynku. Cena zeszytu, przy 70 stronicach druku i 60 ilustracjach wynosi zaledwie 1,75 (w prenumeracie 1.25). Adres redakcji: Warszawa, Ziota 7.

Kino „WANDA“
Gertrudy 5.

Wyświetla dziś i codziennie

Kino „WANDA“
Gertrudy 5.

Monumentalne arcydzieło wytwórczości Francuskiej. — Arcyfilm stojący na wyżynie najdoskonalszego arcyzmu

MARSYLIANKA

Wielki dramat na tle Rewolucji Francuskiej. — W głównych rolach najwybitniejsi artyści Francji: Rene Navarre, Claude Merrele, Eimire Vautier, Maurice Schutz. — Genjalna reżyserja doprowadzona do najwyższego poziomu. — Ogrom woyny bratobójczej. — Krwawe żniwo śmierci. — Pod nożem gilotyny. — Ze względu na swą wysoką wartość historyczną. Film dla wszystkich dozwolony!

Początek seansów o godzinie 5, 7 i 9.10, w niedziele o godzinie 4, 5, 7 i 9.10.

NOELLE ROGER.
Przełożyła z francuskiego Zofja Skolimowska

Książka, która zabija.

Biul Tépé, Syria.

Daruj, droga mammo, ale 1-go kwietnia nie ujrysz mnie jeszcze w Paryżu. Nie wsiądę na okręt France-Orient, wypływający jutro na morze. Wszystko już gotowe. Formalności załatwione. Otrzymałem z ministerstwa pozwolenie, według wszelkich przepisów, urlop dla poratowania zdrowia. (Nie lekaj się, zdrowie moje nienajgorsze, nieco gorączki pod wieczór, to wszystko). A jednak...

Piéro wypada mi z dłoni. Jak tu powiedzieć matce: a jednak nie pojedę. Nie mogę zdecydować się na wyjazd. Wypadaloby znaleźć wiarogodne powody zwłoki, postanowionej bez przyczyny... wytłumaczyć wolę podświadomą, kierującą nami bezwiednie... Po prostu, nie mam ochoty wyjechać i koniec. Czyż mogę napisać matce, która mnie oczekuje... więc mnie ten kraj? Kraj tajemnic nie wyjaśnionych, a na każdym kroku przeczuwanym, których samo istnienie działa na najzwyczajniejszy umysł, jak nie-przeparaty czar? Bawie już dwa lata w Syrii, a zbyt mało ją poznałem. Potrzebna mi jest

ta zwłoka. Żądam jeno dwóch tygodni... A cóż to jest dwa tygodnie?

...A jednak, droga mammo, zostaje mi jeszcze wiele spraw do załatwienia. Za dwa tygodnie, sądzę, będę już całkiem wolny. Wybacz mi, mammo, to opóźnienie! Wówczas, z myślą swobodną, będę mógł oddać się radości...

Zastukano. W uchylonych drzwiach ukazała się brązowa twarz mego kawasa.

— Pan wice-konsul chciałby zobaczyć się z panem...

Podziwiam poprawność zdania wyuczonego na pamięć. Ośmielam Latifa uśmiechem i mówię:

— Niech wejdzie.

Dobry chłopiec, ten Fignères, świeży, jasny blondynek, z wysypującym się złotym wąsikiem nad kwitnącymi ustami; z oczami niebieskimi, żywymi, niespokojnymi, wiecz-nie baczniemi, by nie popełnić omyłki i nie liczącymi wcale z pewnością siebie, rozlaną na całej twarzy. Przywodzi mi na myśl bardzo grzecznego studenta, z pewną domieszką rozmyślnej solenności, piętna kariery.

— Dzień dobry! Jak się pan miewa? Za chwilę będę na pańskie usługi. A raczej, tamto ukończę później. Ależ siadaj pan, proszę!

— Przeszkadzam panu może?

— Przeciwnie! Przychodzi pan w samą

porę. Przygotowuję pocztę do walizy. Ze chce pan zająć się tymi listami, dobrze?

— Z miłą chęcią! Waliza będzie zapakowana dziś wieczór, a wysłana tej nocy. Jutro ją załadują na statek...

Zaśmiałem się. Mówi o tej walizce z szacunkiem nowiejusza, widzącego oczami wyobraźni wielkie dyplomatyczne tajemnice, zamknięte w walizce kurjera, a łączące nas duchowym węzłem z Quai d'Orsay: w walizce, którą otworzą ręce, tak samo pełne szacunku...

— Mój Boże! Skoro pomyślę, że za parę tygodni będziesz pan przemyśliwał, jakby nią przesłać suknie!

Podskoczył z oburzenia.

— Pan sądzi? Ja, nigdy! Cóż za niewłaściwość! O, wiem, dawniej, walizy przewoziły wszystkie po trosze. Ale już nie dzisiaj. A zwłaszcza nie tutaj... No, a również, nie ja... Zresztą... suknie...

Rusza ramionami, a w jego pogardzie kryje się pewien rodzaj bezwiednego żalu. Nie przeczę. Uśmiecham się z pobłażaniem. Czas jeszcze... na suknie...

— I cóż pana do mnie sprowadza?

Opadł na kanapę, zarzuconą kobiercem Buchara.

— Ach, westchnął, jakże zazdroścę panu wyjazdu. Dość już mam tej Syrii!

— Bardzo pana zadziwię, drogi przyja-

cielu: nie wyjeżdżam już, a raczej odwiekam wyjazd.

Zdziwienie... wybuch młodzieńczej radości. Doprawdy, rozkoszny jest ten młody Fignères, tak naiwny i tak żywiołowy, zazwyczaj odczuwając dlań serdeczność starszego brata.

— Ach, co za szczęście! Pomoże mi pan przyzwyczaić się tu choć trochę? Prawda? Jakże pan może lubować się w tym kurzu, wietrze, brudzie, w tych ziemiach z drzew ogołoconych i jakby ustawicznie nekanych pożarem? W tych niepewnych terenach granicznych z ulicami, w monotoni, w tym smutku zbyt jaskrawego słońca...

— No, no... niczem pustynia... Przeczytaj pan opisy Fromentina, lub Piotra Benoit, każdego na swój sposób. A więc wyobraź pan sobie, mój drogi, tak łatwo przyzwyczaić się do owych ziem gorących, że z przykrością myślę o powrocie do mego Perigordu, choć podobał mi się właśnie dla swych kamieni, dla swej matowej zieleni, na tle rudego gruntu; tak, obawiam się, że doznam wrażeń reumatyzmów, jaki odczuwamy na niektórych łakach Ement-halu. Azja mniejsza, widzi pan...

Ucichłem. Chciałem spróbować wyjaśnić mu ów urok, odczuwany silniej, wobec bliskiego wyjazdu.

(Dalszy ciąg nastąpi).

Już wyszedł z druku

Już wyszedł z druku

Zeszyt X Tygodnika Ilustrowanego „TECZA“

Prenumerata wynosi:

Kwartalnie	Zł. 14—
Półrocznie	26—
Rocznie	50—
Cena poszczególnego zeszytu	1'40

Przedpłać przyjmuje: Administracja w Krakowie, Księgarnia Krakowska, ul. św. Tomasza 35. Konto PKO. Kraków Nr. 404, 620.

Administracja „Tęczy“ w Krakowie pragnie umożliwić zapoznanie się z tym nowym tygodnikiem P. T. Klienteli, która dotąd Numerów okazowych nie otrzymała, przesyła je na żądanie w dalszym ciągu.

Serca litościwe

prosi o poratowanie, ciężko chory przez szereg lat ukończony maturzysta, nie posiadający żadnych zgoda środków potrzebnych niezbędnie do życia i przeprowadzenia kuracji, mogącej go w krótkim czasie przywrócić do zupełnego zdrowia i uczynić pożytecznym członkiem społeczeństwa. Osoby dobroczynne racza przesłać łaskawie dla złożonego długotrwałego choroba maturzysty, choćby najskromniejsze datki do Urzędu parafialnego w Tarnowcu ad Jasło. Adres chorego: Ludwik Uram, Tarnowiec koło Jasła. 179

Wytwórnia kilimów

Ireny Gutwińskiej

Absolwentki państw. szkoły przem. art.

Kraków, ul. Karmelicka L. 50, parter.

poleca kilimy oraz przyjmuje zamówienia według obranych wzorów, za gotówkę lub na raty.

WITRAŻE

WYKONUJĄ

WYKONUJĄ

ZAKŁADY PRZEMYSŁU SZKLANEGO S. A. W KRAKOWIE, KAPUCYNSKA 7. TEL. 25-41

od najskromniejszych do najbogatszych dla celów kościelnych i świeckich Wykonanie na wysokim poziomie artystycznym i solidne. — Ceny bezkonkurencyjne. — Cenniki na żądanie.

Kanarki

harcenijskie, wzorowe śpiewaki, samce po 30 zł., samice po 10 zł. wysył pocztą za pobraniem Gajewski Stan. Bochnia ul. Brzeźnicka 1427 dawniej Kraków, ul. św. Gertrudy 10.

Przyjeżdżającym do Krakowa w tym samym dniu, nadesłane pocztą odwrotnie starannie ostrzy brzytwy, nożycki, maszyny do mięsa i włosów, noże osadza, dodaje nowa ostra Szlifiernia „Szybkość“, Kraków, pl. Mariacki 9, firma Józef Zubikowski. 1 p.

Założona w r. 1900. — Odznaczona złotym medalem na wystawie w r. 1907.

PRACOWNIA WYROBOW ARTYSTYCZNO - CYZELERSKO - BRONZOWNICZYCH

pod firmą

HENRYK SZTORC

w Krakowie, przy ulicy Florjańskiej L. 38.

POLECA

Wszelkie wyroby przyborów kościelnych z metali szlachetnych i brązu a mianowicie: monstrancje, trybularze, kielichy, puszki, antypodja, cyborja, krzyże, lichtarze i lampy.

BIRETY NA SKŁADZIE.

Posiada na składzie wszelkie przybory kościelne według przepisów kościelnych, iak również wszelkie przybory w zakres przemysłu metalowego wchodzące.

Wykonuje wszelkie zamówienia według każdego wzoru i rysunku. Przyjmuje również wyżej wymienione przedmioty do reperacji, odnowienia, iak również do srebrzenia i złocenia w ogniu. 1180

Wykonuje powierzone zlecenia szybko i solidnie po cenach konkurencyjnych

KSIĘGARNIA KRAKOWSKA, KRAKÓW

poleca **ulica św. Tomasza 35 (róg ul. św. Krzyża)**

INSADOWSKI Henryk, Ks. Dr. „Ustrój prawny Kościoła katolickiego“. Biblioteka Uniwersytetu Lubelskiego. Wydział prawa kanonicznego Nr. 3. Lublin 1926. (228 str., w 8-ce większej).

Cena egz. zł. 6

Z pominięciem kwestyj czysto dogmatycznych, oraz spraw prawa administracyjnego, Autor przedstawia ustrój prawny Kościoła jako społeczności prawnej, istniejącej na mocy pozytywnej woli Chrystusa, rozpatrując również ustrój ten w podmiotach władzy kościelnej szczególnie wierzchniej. Książka niezbędna dla prawników i działaczy społecznych wszelkiego dzaju.

KRANE A.: „Magna peccatrix“. Powieść z czasów Chrystusa. Przekład Z. Z., z winieta okładkową Stefana Norblina. Nakład Księgarni św. Wojciecha. Poznań 1927. (Str. 320 w 8-ce zwyczajnej).

Cena egz. zł. 5

Polscy czytelnicy tej powieści płażą zmarłej niedawno baronowej Krane, wybitnej katolickiej literatki, przekonują się, że nęcący pióra postów temat Marii Magdaleny — ona bowiem jest tej powieści bohaterką — można i należy traktować bez domieszki brudu i bez narażenia się na zarzut braku weny artystycznej, czy czegoś tam jeszcze.

„Książka dla profesek“. Przez autora „Złotych Ziarn“ i innych dzieł religijnych. Tłumaczenie z francu-

skiego Za pozwoleniem wydawców, Kielce 1927. Nakładem Zgromadzenia Służebnic N. Serca Jezusowego. (326 str., w 8-ce mniejszej).

Cena egz. zł. 5

Wniosłe pojęcie o powołaniu zakonnicy pobożnemu i wytrawnemu znawcy rzeczy Bożych kazaly napisać te nauki dla zakonnicy. Polski przekład ukazał się po raz pierwszy w r. 1893 w Krakowie, obecne wydanie jest jego przedrukiem, którego potrzeba świadczy wymownie o dobroci książki i użyteczności dla P. T. Kapłanów, oddanych posłudze zakonnicy.

LACORDAIRE R. P.: „Jezus Chrystus“. Mvśli wybrane z różnych przemówień Tłumaczyła K. Bobrowska Nakład Księgarni św. Wojciecha. 1927. (Str. 190, w 16-ce).

Cena egz. zł. 2

Dobrze się przysłużyła K. Bobrowska, przyswajając naszemu piśmiennictwu ten wybór najcenniejszych myśli wielkiego odnowiciela Zakonu św. Dominika we Francji i nieprześcignionego w XIX. wieku, obrońcy wiary, płomiennego O. Lacordaire'a.

LEKEUX O. M., O. F. S. C.: „Płomień ofiarny“ (Maggy Lekeux). Przekład autorzowany J. Kozarzewskiej. Str. 247 w 8-ce małej. Nakład Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1927. Cena egz. zł. 4.80.

„W książce tej opowiadam prosto — pisze autor zakonnik — dzieje siostrzyczki, która umarła w dwudziestej trzeciej wiosnie życia, bez trwogi śmierci, a była świętą, gdyż oddała za mnie życie młodzieńckie; spłacam więc dług, pisząc te kartki“. Czyta się to jak powieść, choć to nie powieść, lecz precudna rzeczywistość życia, pełnego bohaterskiej pracy w służbie Chrystusa. Książkę tę powinny wstawić do swych bibliotek wszystkie stowarzyszenia żeńskie katolickie i niekatolickie.

MÄDER R.: „Niech żyje Chrystus wśród nas, Król nasz i Pan“. Przekład autorzowany Sewerną Sarvusz Zaleskiego. Nakład Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1927. (174 str. w małej 8 ce).

Cena egz. brosz. zł. 4.20

Wielki mocarz słowa Ks. Mäder, proboszcz przy kościele św. Ducha w Bazylei szwajcarskiej, jedna z najbardziej charakterystycznych postaci współczesnego katolicyzmu szwajcarskiego, nie umie mówić półgłosem i półgłosem, lecz woła głośno o przeprowadzenie zasad katolickich na całej linii bez kompromisów i bez koncesyj. Wszystkie te przymioty jego pióra odnajdzie Czytelnik w niezwykłej tej zaiste książce.

Wysyłka na prowincję odwrotna.

Wysyłka na prowincję odwrotna.